

Naplójegyzetek

Volt... van...

(Naplórészlet 1988-ból)

- – Írjon!
- Nem tudom megírni.
- Röviden is megírhatja.
- Röviden sem tudom megírni.
- Csak annyit írjon, hogy maga is...
- Nem tudom megírni.
- Akkor írjon akármit. Mi majd hozzáírunk néhány bekezdést, és kész. Nyugodtan aláírhatja majd.
- Nem tudom megírni.
- Muszáj, érti, mi az, hogy muszáj?!
- Értem.
- Itt van, nézze, a névsorban. Látja?
- Látom.
- Itt vannak mind.
- Tényleg, itt vagyunk mind.
- Ők már mindannyian megírták.
- ?
- Nem hiszi? Ha egyszer azt mondom, hogy kivétel nélkül mindannyian megírták, akkor megírták. Holnap reggelig még várhatunk. Mondjuk, nyolc óráig.
- Igen.

- Behozta?
- Nem.
- Most gépelik?
- Nem gépelik.
- Tréfál?
- Nem írtam meg.
- Akkor üljön le, és írja. Diktálok.
- Nekem? Maga? Diktál? Mit akar diktálni?
- Írja: Határtalan szeretettel köszöntjük szeretett Vezérünk...
- Így nem lehet kezdeni egy novellát.
- Ez nem novella. Most nem kell novella! Most nyilatkozat kell!
- Én csak novellát tudok írni. Néha.
- Nem tud. Ennek vége.
- Néha tudok. Azt mondják.
- Írja: „Határtalan szeretettel...”
- Nem tudom megírni.

- Hallom, volt egy kötete a kiadói tervben.
- Van. Nem volt.
- Volt. Én jobban tudom. De ha megírja, akkor van. Érti?
- Akkor volt.

Te megírtad? Nem. S te? Én sem. Hát te? Én???
 És te? Nem. És Ő? Ő sem. S Ők? És ti? És én?
 Nem, nem és nem!

Írjon napfényes novellát!

(Naplórészlet, 1989. június)

■ – Magával annyi baj van. Annyi baj. Hallom, hogy a színdarabjában rács mögé zárt magyarok jajveszékelnék a világba, s elkábultan a félelemtől, lassan-lassan mindannyian beleőrülnek a mindennapokba. S a novellái? Mit akar maga ezekkel a novellákkal? Az a bohóc például, aki nappal is látja a csillagokat az égen, mit akar jelképezni? Hogy a sokoldalúan fejlett, új ember, aki a láthatatlant is képes megostromolni, kizárólag csak egy bohóc lehet? Mi ez, ha nem lázítás? Ezt persze kiemeltük a lapból, éberségünk nem mondott csődöt. De a többi, egy egész kötetre való, azoknak a nagy része nyomdafestéket látott, és most kötetben is ki akarja adni őket? Itt van például két hulla, akik tangózva haladnak a Hadész felé, s még itt is sanyargatják egymást az emberből kiölt humanitás jegyében. Magánál még a halottak között is dúl a széthúzás. De ha csak ennyi volna. Maga az élőket sem kíméli. Két fél lábú hadirokkantat versenyfutásra ösztökél a céltalan cél felé, agyongyötört inasok fizikai nyomorgatásával jelképezi a mindenkorai hatalom aberrációit, novelláiban azért pusztulnak el az emberek, mert keresik azt az egyetlen szál virágot, amelyik ki merészkedett nőni a letarolt, köves udvaron, és üldözés folyik, egyfolytában mindig mindenki üldöz valakit, néha láthatatlan alakok népesítik be az utcákat, a mind jobban közeledő léptek őrjítik meg a menekülőket, tébolyult öregasszony keresi a pusztulásra ítélt nevetést, és küzdelem a megmaradásért, mindenki küzdelme eszeveszett határhelyzetek abszurdításában, szoborba merevedett prostituáltakat imád az elbutított tömeg, vagy másutt ugyanez a tömeg elállatiasodik egy falásnyi fény felé való rohanásban, mondja csak, mit akar maga mondani mindezekkel? S kik ezek a szektások, akik a világvége bekövetkeztét próbálják kiprovokálni, családok életének megromtói, a lelkekben fészket rakó szenny hordozói? És mindenhol öregek, meggyötört, megrokkant, tévelygő öregek, akiket kivetett magából a világ. És agytompító, félelmetes hatalmi apparátus és bűn és bűnhődés el nem követett bűnökért. Hol van ez a szörnyű világ? Semmi új ember, semmi mindenkitől a képességei szerint és mindenkinek a kívánalmai szerint, csak a vég, csak az ocsmányosság, a lelki siralomház, pusztulás. Ezek egytől egyig félresikerült iszonyatok. Írjon napfényes novellákat, sugározzák a hitet ragyogó jelenünkben, ragyogó jövőnkben, ragyogó mindennapjainkban. Ha ezt nem tudja vagy nem akarja csinálni, akkor jónapot. Kerülje el ezután a kiadókat, folyóiratokat.

Szavak

(Naplórészlet, 1989. december)

■ Erőszak nélkül! Erőszak nélkül! Persze, majd a törvény. Minden rendben lesz, minden. De akkor miért rohanunk? Nem látta, uram? Ott fordult be, azon a sarkon.

Továbbrohanunk. Hol van? Maga látta? Láttam. Százezer karja van, százezer feje, százezer patája, százezer pecsétje. Most már elfogjuk, biztosan elfogjuk. Szemből is jönnek, jobbról is, balról is, alulról is, felülről is. Igen, ott van középen! Szorul körülötte a hurok. Erőszak nélkül! Emberek, erőszak nélkül! Persze. De azt, azt az egyetlenegyvet, azt a százezer karút, csak azt engedjétek, hogy körbefogjuk, hogy leteperjük, hogy... Hol van? Atyaúristen, hol van? Hiszen itt volt. Köbefogtuk, nem szabadulhatott. És most egymást fogjuk, egymást rázzuk. Aztán csak nézzük egymást. Csendben. Te is? Benned is? Tele vagytok? Ti is tele vagytok szavakkal? Igen. Belénk fojtott, belénk temetett szavakkal. Tele vagyunk temetőkkal, kriptákkal: novellasírok, regénykripták, dráma- és verskopjafák, lefejezett esszék: szavak, bölcsőkben kivégzett szavak. Őket már senki sem adja vissza nekünk, nektek.

